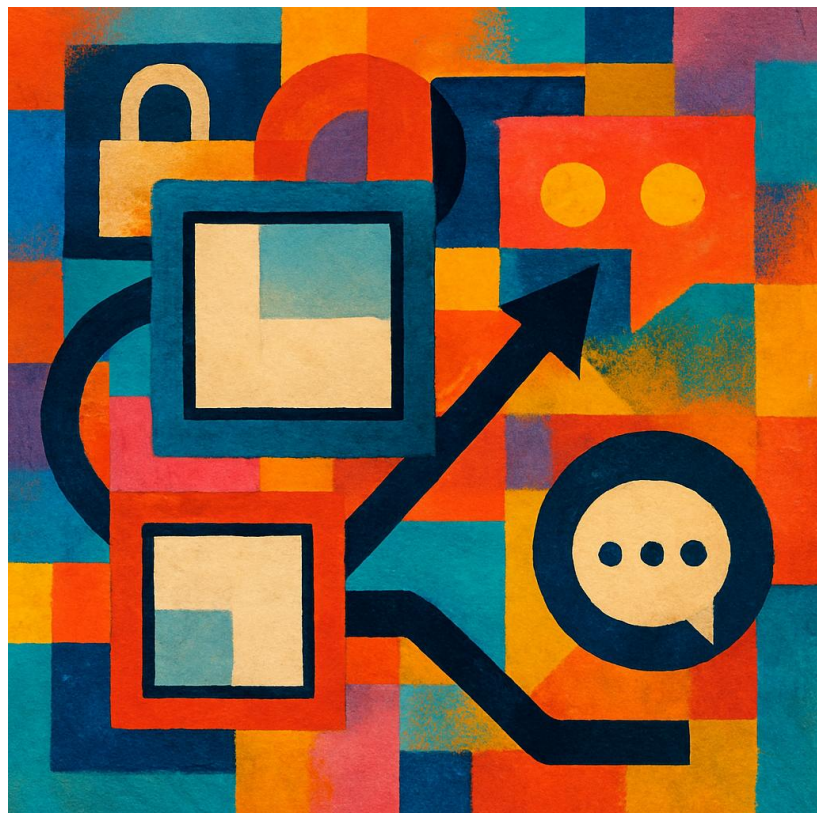

Zárt profilok előnyei – mi történik a képeimmel, miután feltöltöttem őket?

Liber Ádám – Bereczki Tamás

vezetői összefoglaló – 2025. május 31.

¹ OpenAI. (2025). Kép a ChatGPT (DALL·E) rendszerével készült. Elérhető: <https://chat.openai.com/>

Az NMHH megbízásából végzett „desk research” típusú kutatásunk azt vizsgálja, milyen polgári jogi, szerzői jogi és adatvédelmi szabályok vonatkoznak a közösségi platformokon megosztott képekre és audiovizuális tartalmakra. Kitér arra, hogyan határozzák meg a platformok ÁSZF-jei a képek, audiovizuális tartalmak tulajdonjogát és felhasználhatóságát, van-e különbség nyilvános és zárt profilok között, és milyen kockázatot jelent a jogosulatlan letöltés, újraközlés – például a Motherless-botrány tanulságait figyelembe véve. Elemzi, hogy a jelenség rendszerszintű kockázatot jelenthet-e a DSA 34. cikke alapján, különös figyelemmel az online óriásplatformok kötelezettségeire.

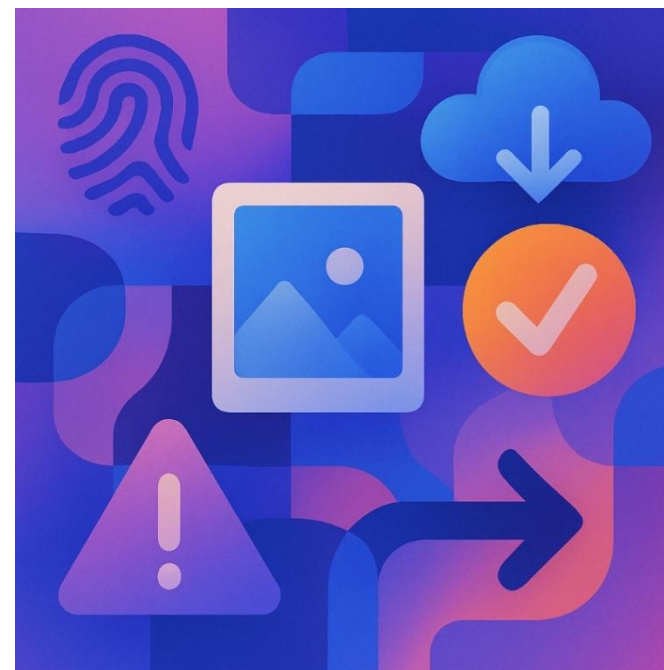
2

1. A közösségi profilok nyitottságának jogi és pszichológiai hatásai

Kutatások szerint a közösségi médián megosztott képek és tartalmak hatása a felhasználók jóllétére attól függ, hogy profiljuk nyilvános vagy zárt. Nyilvános profil esetén az idealizált önábrázolás csökkentheti az adatvédelmi félelmeket és növelheti a jóllétet, míg zárt profilnál a hiteles önreprezentáció támogatja a pozitív pszichológiai állapotot. A közösségi platformok nem klasszikus médiaszolgáltatók, de algoritmusaik révén aktívan befolyásolják a tartalmak terjedését. A profil beállításai közvetlenül hatnak a képek láthatóságára, újrafelhasználására és az adatvédelmi kockázatokra.

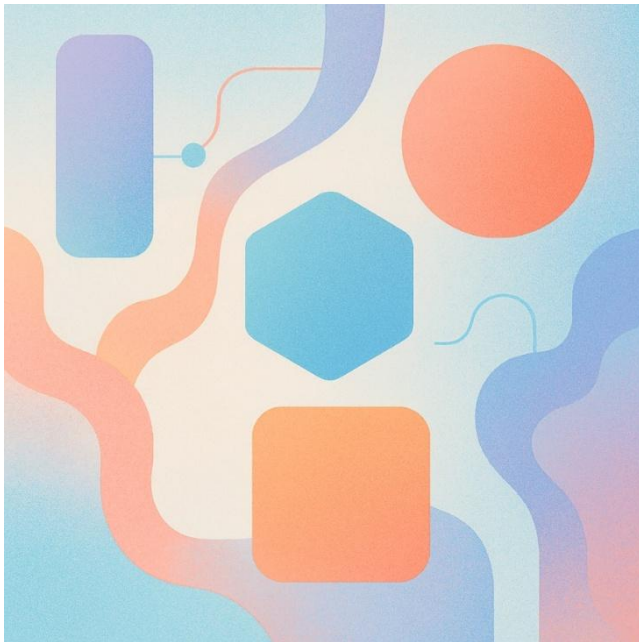
2. A képmáshoz fűződő jogok védelme a közösségi médiában

A magyar Polgári Törvénykönyv (Ptk.) kiemelten védi a személyiségi jogokat, különösen a képmáshoz fűződő jogot. A képfelvétel készítése és felhasználása az érintett hozzájárulásához kötött, amelyet írásban, szóban vagy ráutaló magatartással is meg lehet adni. A hozzájárulás hiánya jogsértést eredményezhet, kivéve közszereplők vagy tömegfelvételek esetén. A közösségi médiában a képmással kapcsolatos jogsértések gyakoriak, és a felhasználók adatvédelmi beállításai nagyban befolyásolják a személyiségi jogok védelmét. Ha valaki korlátozza adatai elérhetőségét, és ezek ellenére nyilvánosságra kerülnek, az jogsértésnek minősül. A Kúria döntése alapján a közösségi oldalak profilgazdái felelősek az oldalukon megjelenő jogsértő hozzászólásokért is. A jogsértések megelőzése érdekében alapvető a tudatos adatvédelmi gyakorlat, valamint a képek és hozzászólások körültekintő kezelése a digitális térben.

² OpenAI. (2025). Kép a ChatGPT (DALL·E) rendszerével készült. Elérhető: <https://chat.openai.com/>

A bíróságok az online tartalommegosztás megítélésében differenciáltan járnak el. Ha valaki csupán megbízható forrásból származó, korábban nyilvánosan megjelent tartalmat oszt meg változtatás nélkül, azt nem tekintik jogsértőnek, mivel hiányzik belőle a személyes közrehatás. Fontos szempont a közlés módja és a nyilvánosság köre: súlyosabb a jogsértés megítélése, ha az nyilvános profilról vagy széles körű eléréssel rendelkező platformon történik. A sérelemdíj mértékének meghatározásakor a nyilvánosság kiterjedtsége és a közlés jellege meghatározó. Nyilvános profilokon keresztüli megosztás nagyobb jogi kockázatot hordoz.

3

3. A szerzői jogi védelem közösségi platformokon

A képekkel kapcsolatos szerzői jogi szabályozás Magyarországon szigorú és összhangban van az európai uniós irányelvekkel. A fényképek és más vizuális alkotások – mint grafikák, montázsok – akkor részesülnek szerzői jogi védelemben, ha eléri az egyéni, eredeti jelleg szintjét. A szerzői jogi védelem a mű létrejöttének pillanatában automatikusan érvénybe lép, függetlenül a nyilvántartásba vételtől. A szerző (fotós, grafikus stb.) kizárólagosan jogosult a mű nyilvánosságra hozatalára, másolására, terjesztésére és átdolgozására. A lehívásra történő hozzáférhetővé tétel azt jelenti, hogy a művet az interneten úgy teszik elérhetővé, hogy bárki, bármikor hozzáférhet. Ez a szerzői jog szerint nyilvánossághoz közvetítésnek számít, és ezért különösen fontos az internetes tartalommegosztás – például a közösségi médiában való feltöltés, közzététel vagy megosztás – jogi megítélése szempontjából.

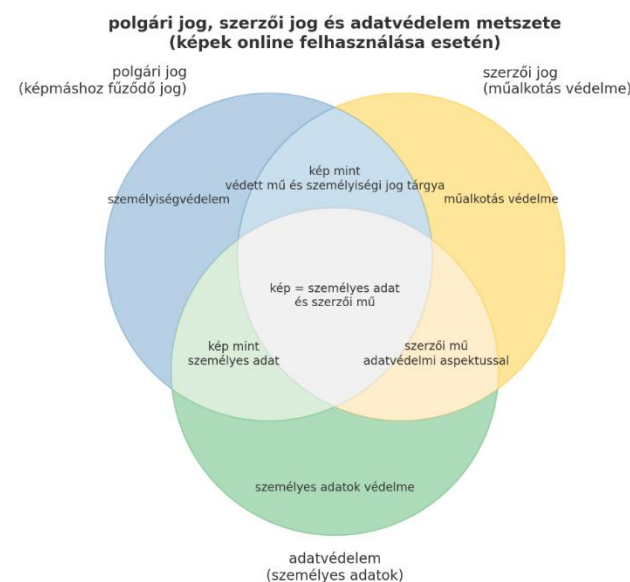
Gyakori tévhit, hogy az online elérhető vagy közösségi médiára feltöltött képek szabadon felhasználhatók. A közösségi médiában elterjedt tartalommegosztási gyakorlatok túlnyomó többsége mindazonáltal nem felel meg a szabad felhasználás (így idézés, paródia, magáncélú másolat) szigorú hazai jogszabályi feltételeinek (a mű rendes felhasználásának nem sérelmes volta, szerző jogos érdekeinek indokolatlan nem károsítása, tisztesség követelményeinek való megfelelés, melynek minden egyes szabad felhasználási esetben kumulatíván kell teljesülniük). A közösségi médiában tapasztalható „megosztás kultúrája” és a felhasználói elvárások gyakran nincsenek összhangban a szerzői jogi szabályokkal. A felhasználók jelentős része nincs tisztában a jogi korlátokkal, és a platformok által kínált egyszerű megosztási funkciók pedig azt a látszatot

³ OpenAI. (2025). Kép a ChatGPT (DALL·E) rendszerével készült. Elérhető: <https://chat.openai.com/>

keltik - tévesen, hogy minden tartalom szabadon terjeszthető. Fontos, hogy a szabad felhasználás sem jelenti a szerzői jog megszűnését. Ezek csak nyilvánosságra hozott művekre vonatkoznak, és a szerző névjogát (név feltüntetése) és a mű integritását ilyenkor is tiszteletben kell tartani. A szabad felhasználásra vonatkozó kivételeket pedig mindig szűken kell értelmezni.

A közösségi média platformokon tömegesen kerülnek megosztásra szerzői jogi védelem alatt álló művek, ezért a szerzői jogi szabályozás a tartalmegosztással kapcsolatos felelősséget a tartalmegosztó szolgáltatókra vonatkozó különös szabályok létrehozása révén a platformokra terhelte. A tartalmegosztó szolgáltató felel ugyanis a nyilvánosság számára elérhető szolgáltatása keretében az azt igénybe vevő személy által jogosultság nélkül felhasznált mű vagy szomszédos jogi teljesítmény nyilvánosság számára lehívásra hozzáférhetővé tételéért és nem alkalmazandó rá a DSA 6. cikke szerinti, közvetítő szolgáltatókra vonatkozó felelősségkorlátozás. A törvény ugyanakkor egy speciális mentesülési rendszert is bevezetett, mivel a platform mentesülhet a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy minden tőlük telhetőt megtett az engedélyek megszerzésére, valamint hatékony mechanizmusokat működtet a jogosultak által azonosított jogsértő tartalmak eltávolítására ("notice and takedown") és jövőbeli feltöltésük megakadályozására ("notice and staydown"), mindezt az arányosság elvének figyelembevételével.

Szerzői jogi szabályozási szempontból szintén releváns, hogy mesterséges intelligencia rendszerek tanításához szükséges hatalmas mennyiségű adat előállítására gyakran alkalmazzák a web scraping technikáját, amely során automatizált eszközökkel gyűjtenek adatokat weboldalakról, közösségi platformokról és képmegosztó felületekről. Ezen adatok jelentős része szerzői jogi védelem alatt áll, például szövegek, fotók, videók vagy multimédiás tartalmak formájában. A scraping ily módon nem pusztán technikai művelet, hanem szerzői jogi értelemben vett felhasználásnak minősül, amely engedélyköteles, különösen akkor, ha a másolt anyagokat MI-rendszerek fejlesztésére, azaz átdolgozásra vagy származékos művek létrehozására használják fel. A mesterséges intelligencia (MI) rendszerek, különösen a generatív modellek, gyakran jogvédett műveket tartalmazó adatbázisokon tanulnak, ami komoly szerzői jogi aggályokat vet fel. Az

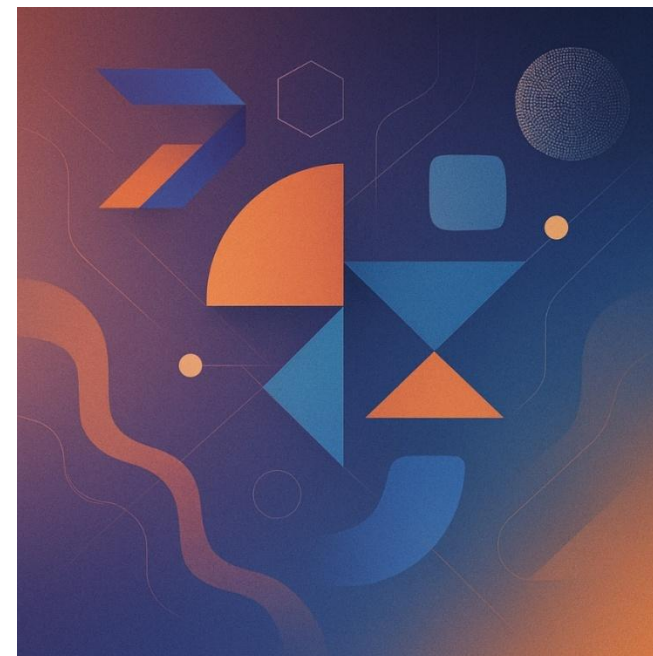

MI által generált képek tartalmazhatnak olyan részleteket, stílusjegyeket vagy jeleneteket, amelyek azonosíthatók az eredeti művek alapján, így ezek felhasználása engedélyköteles lehet a magyar szerzői jogi törvény (Szjt.) szerint. Például a Ghibli-stílusú képek esete rávilágított arra, hogy adott esetben még a stílárís utáázás is jogsértő lehet, ha a képgenerálás védett elemeket másol a Studio Ghibli tényleges műveiből.

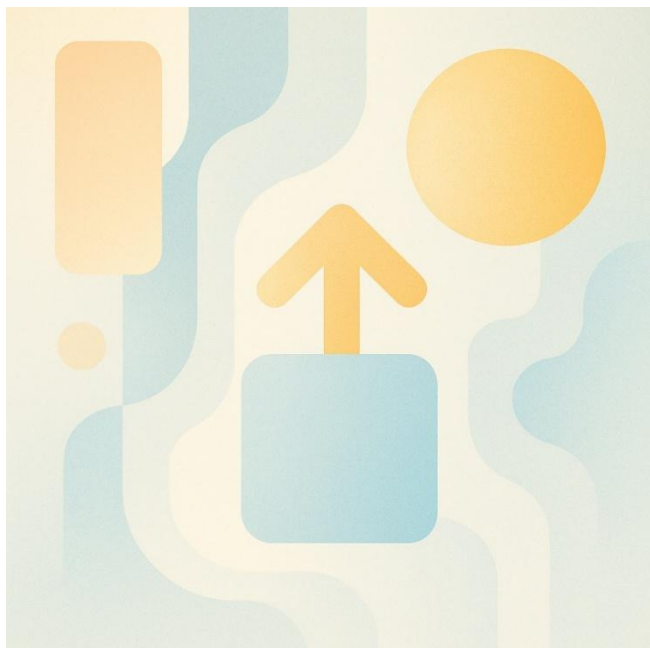
A probléma súlyosbodik, ha a scraping során figyelmen kívül hagyják a weboldalak felhasználási feltételeit vagy technikai korlátozásait, például robots.txt vagy ai.txt fájlokat. Az uniós jog, különösen a 2019/790/EU irányelv (CDSM), bevezette a text and data mining (TDM) kivételt, amely bizonyos körülmények között lehetővé teszi az ilyen típusú adatgyűjtést és amely a magyar jogba ez az Szjt. 35/A. §-ában került átültetésre.

4. Adatvédelmi kihívások

Mivel egy fénykép személyes adatokat (arckép, környezet, vagy személyes adatnak minősülő metaadatokat stb.) tartalmazhat, a feltöltés adatvédelmi szabályozás hatálya alá is esik. A közösségi média üzemeltetője adatkezelőnek minősül, hiszen saját céljaira is kezeli a képeket, ő határozza meg, hogyan és meddig tárolják a feltöltött adatokat. Ezzel szemben a felhasználó által végzett adatkezelések nem feltétlenül tartoznak a GDPR hatálya alá, ha a feltöltés és megosztás kizárólag személyes vagy otthoni célú adatkezelésnek minősül (például csak a család és barátok látják, zárt csoportban), mivel ekkor az ún. háztartási kivétel miatt a GDPR szigorú előírásai nem feltétlenül alkalmazandók a felhasználóra. Ezzel szemben egy nyilvános profil, ami idegenek tömegéhez is eljut, már kiléphet ebből a körből. Ilyenkor a felhasználónak is figyelembe kell vennie az adatvédelmi alapelveket: például más személy fotójának nyilvános megosztása jogalapot igényel, mivel az érintett hozzájárulása nélkül a megosztás a GDPR szerint jogellenes lehet. Laikusként is fontos tudni, hogy a platformoknak megfelelő adatbiztonsági intézkedéseket kell működtetniük, hogy a felhasználók képei ne kerülhessenek illetéktelen kezekbe – például

⁴ OpenAI. (2025). Kép a ChatGPT (DALL·E) rendszerével készült. Elérhető: <https://chat.openai.com/>

5

ne legyen egyszerű tömegesen letölteni vagy lementeni a fotókat automatizált eszközökkel. Adatvédelmi szempontból a közösségi médiában megosztott képek webscraping útján történő automatikus letöltése és MI-tanításhoz való felhasználása a GDPR hatálya alá esik. A képek sokszor személyes adatokat is tartalmaznak (pl. arcvonások, helyszínek), így azok gyűjtése, elemzése, újrafelhasználása jogszerű adatkezelésnek minősül, amelyhez megfelelő jogalap – például kifejezett hozzájárulás vagy jogos érdek – szükséges. A spanyol adatvédelmi hatóság (AEPD) 2025. áprilisi állásfoglalása kiemeli, hogy a felhasználók által feltöltött képeket gyakran a tudtuk nélkül használják MI-modellek betanítására, ami sértheti a célhoz kötöttség és az átláthatóság elvét.

A GDPR alapján főszabály szerint nem elfogadható, ha a közösségi platform főszabály szerint csak „opt-out” megoldással kínál védelmet, tehát a felhasználónak kell kilépnie az adatgyűjtésből – helyette kifejezett hozzájárulás szükséges. Mesterséges intelligencia algoritmusok tanítása esetében az európai joggyakorlat csak szigorú feltételekkel ismeri el az „opt-out” megoldásokat. A platformok kötelesek alapértelmezésben korlátozott hozzáférést biztosítani a személyes adatokhoz.

Az Európai Adatvédelmi Testület (EDPB) hangsúlyozza, hogy az adatkezelőknek szelektív adatgyűjtést kell végezniük, és be kell tartaniuk az adatkezelési transzparenciát. Emellett a tanító adatokat nem tárolhatják indokolatlanul hosszú ideig, mivel ez sértheti az adattakarékosság elvét. A képek különleges adatokat is hordozhatnak (pl. vallási jelképek), amelyeket csak szigorú feltételek mellett lehet kezelni. A közösségi platformoknak mindezeket figyelembe véve fokozott felelősségük van az MI célú scraping korlátozásában és a felhasználók jogainak védelmében.

5. Platform általános szerződési feltételek és a felhasználói jogok

A közösségi média platformok általános szerződési feltételei (ÁSZF) szerint a felhasználók megtartják a saját tartalmaik – például képek, videók – szerzői jogait, azonban a platform használatához széles körű licencet adnak ezekre. Ez a licenc többnyire nem kizárólagos, jogdíjmentes, átruházható, allicencbe adható, világszerte érvényes és kiterjed a tartalom sokféle felhasználási módjára. Így a platform jogosult például a közzétett posztok másolására, terjesztésére vagy módosítására is, akár más cégek számára továbbengedélyezve.

⁵ OpenAI. (2025). Kép a ChatGPT (DALL·E) rendszerével készült. Elérhető: <https://chat.openai.com/>

Bár a licenc a tartalom törlésével többnyire megszűnik, egyes platformok (pl. Twitter/X) nem szabályozzák világosan, hogy mi történik a törölt tartalommal. Egyes szolgáltatásoknál a licenc fennmaradhat jogi vagy biztonsági mentések esetén (pl. LinkedIn). Ezért fontos, hogy a felhasználók tisztában legyenek az ÁSZF tartalmával, és lehetőleg ne osszanak meg érzékeny vagy értékes tartalmat olyan platformon, ahol az engedélyek visszavonása nem egyértelmű.

A nyilvános és privát megosztás között jelentős adatvédelmi különbség van. Nyilvános megosztás esetén a tartalom mindenki számára elérhető, kereshető és továbbosztható, míg privát beállítások esetén korlátozott a hozzáférés. Ez különösen fontos lehet személyes adatok – például arckép, vélemény – esetén, amelyeket a GDPR védelemben részesít. A platformok kötelesek biztosítani a felhasználók számára a hozzáférés, törlés, helyesbítés és tiltakozás jogát.

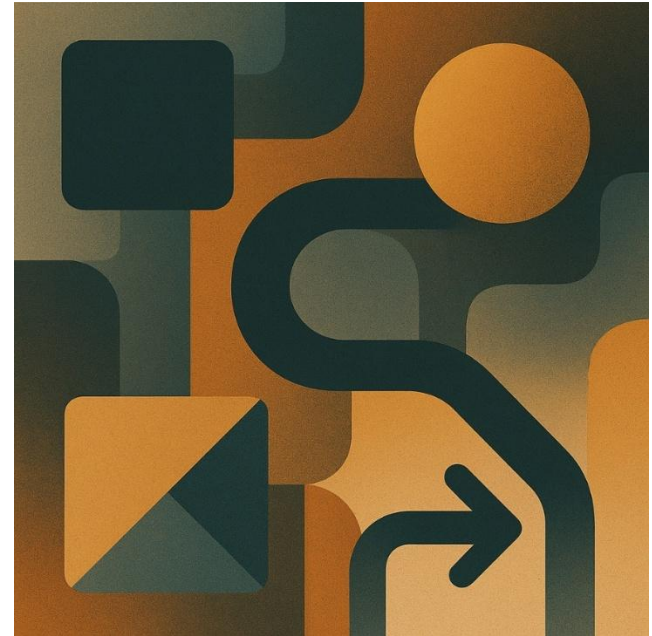
Szabályozási szempontból egyre sürgetőbb, hogy a platformok világosabb, közérthető tájékoztatást adjanak a licencfeltételekről, különösen a törlés utáni tartalomkezelésről. Az alapértelmezett adatvédelem (pl. privát fiók beállítása kiskorúaknál) szintén elvárt, hogy a felhasználók kontrollt gyakorolhassanak adataik felett.

6

6. Szakpolitikai és gyakorlati ajánlások felhasználók számára

Szakpolitikai szempontból a DSA és a nőekkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló (EU) 2024/1385 irányelv komoly előrelépést jelent: kötelezik az óriásplatformokat kockázatelemzésre, fellépésre az intim képekkel való visszaélések ellen, valamint bővítik a jogi eszköztárat az online zaklatás visszaszorítására. A felhasználók tudatossága, a platformok felelősségvállalása és a szabályozók aktív szerepvállalása együtt alkothatnak hatékony védelmi rendszert a képek védelmére a digitális térben.

A közösségi média használata során kiemelten fontos a tartalomvédelmi és adatvédelmi tudatosság. A felhasználási feltételek áttanulmányozása segít megérteni, milyen jogokat tartunk meg, és milyen engedélyeket adunk a platformnak. Bár a szerzői

⁶ OpenAI. (2025). Kép a ChatGPT (DALL·E) rendszerével készült. Elérhető: <https://chat.openai.com/>

jog a legtöbb esetben a feltöltőnél marad, a platform gyakran széles körű, térítésmentes és átruházható licencet kap a tartalom felhasználására.

A közösségi média zárt profilbeállításai jelentős jogi és adatvédelmi előnyt nyújtanak a felhasználóknak. Jogilag megerősítik a magánszféra védelmét, és világossá teszik, hogy a tartalom nem a nyilvánosságnak szánt, így jogellenes lehet minden további, engedély nélküli felhasználás. Ha mégis kiszivárog egy ilyen kép, a sértett hatékonyabban élhet jogorvoslattal, például sérelemdíjat követelhet vagy panaszt tehet a hatóságoknál. Ezzel szemben nyilvános poszt esetén nehezebb a védekezés, még ha a szerzői és személyiségi jogok akkor is megilletik a feltöltőt. A felhasználóknak tudatos döntést kell hozniuk a posztok láthatóságáról, mivel a nyilvános megosztások jogszerűen beágyazhatók más platformokra (pl. sajtóoldalak).

A tartalmak láthatóságának beállítása alapvető eszköz a magánszféra védelmére. A zárt profilok és a követők tudatos szűrése csökkenti a visszaélés kockázatát. A jogszerű tartalomfeltöltés szintén elengedhetetlen: ne osszuk meg mások képeit vagy zenéit engedély nélkül, különösen, ha azok személyes adatot tartalmaznak. A letöltési, újrafelhasználási és megosztási lehetőségek korlátozása technikai szinten is lehetséges, míg a vízjelzés vagy alacsonyabb felbontású feltöltés elriaszthatja a visszaélőket. A tartalom nyomon követése – például képviszakeresővel – segíthet az engedély nélküli felhasználások felismerésében. A fiók biztonsága, például erős jelszavak és többfaktoros hitelesítés alkalmazásával, elengedhetetlen. A képek metaadatainak – például helyadatok –

eltávolítása szintén növeli a biztonságot. Emellett fontos a platformok eszközeinek tudatos használata (pl. archiválás, MI-felhasználás szabályozása) és a mesterséges intelligencia alkalmazások körültekintő kezelése.

Végül: élni kell a jelentési lehetőségekkel visszaélés esetén, és tudni kell gyakorolni adatvédelmi jogainkat (pl. törlés, hozzáférés). A szabályzatok változásait követni kell, és ha azok elfogadhatatlanok, mérlegelni lehet a fiók törlését.

⁷ OpenAI. (2025). Kép a ChatGPT (DALL·E) rendszerével készült. Elérhető: <https://chat.openai.com/>